

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ES VEGETARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 6 frt, félévre 3 frt,
negyedévre 1.50 kr

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Ámitás.

Szegény jámbor polgár! Szegény adófizető! Hát csakugyan azt hitted, hogy no legalább a hetedik bőröd marad meg; hát csakugyan hiszed egy percze is, hogy ez a tanács, mely a Krisztus köntösét képes volna haszontalan dolgokra elpazarolni, komolyan foglalkozik a feladattal, hogy a városnak új s bő jövedelmi forrását teremtsen.

Szegény balga nép! Hisz ez a városi tanács csak költekezni akar. Neki csak pénz kell. Az, hogy honnét veszi, az mindegy. Legföljebb mint a lajhár, csak arra néz, hogy minél kevesebb mozdulattal, megerőltetéssel jusson eledeléhez; ez a mi tanácsunk is csak arra néz, hogy hatalmas conceptiójú gondolkozását minél kevésbé kelljen megerőltetni, ha pénzhez akar jutni.

Oh, étvágya van a mi tanácsunknak, csakugyan akár a lajhárnak, de energiája, gondolkodása is csak annyi, akár az állarvilág eme csudálatos szörnyének.

Mit kelljen törnie kemény, kapiskálni nehéz fejtét azon, hogy a kövezetvám vagy egyéb mód mint hozhatna egy kis jövedelmet a városnak, mit kelljen törnie magát, hogy a város pénztárát mi módon juttassa egy kis elprédálható pénzhez: hisz ez fejtörésbe kerül — még ott maradt a polgárság hetedik bőre, van még pótdóra való! S hisz a pótdó még nem is egész száz perczent!

Bizon-bizon nevetni való volna, ha nem állna a szemünk sirásra.

*

Nagy pózba vágta magát a polgármester; kiállt a piacra, kidüllesztette mellét, szörnyen ütötte s tele torokkal kiáltotta: látjátok polgárok, új jövedelmi forrást szereztem; 20—30000 frtot hoz évenként s a pótdót leszorítom Négy éve gondolkodom, dolgozom rajta. Javatokra van, szavazzátok meg! Ha nem teszitek, — én nem vezethetem a város ügyeit!

Csak hogy beleszólt a politika is. A kormánypárt oszloposai odasugtak a fölébe: hát miért vagyok én hí mameluk, ha az én bőrömhöz is hozzányúlsz?!

S most már értjük, hogy annak dacára, hogy a múlt közgyűlésen a kövezetvámjavaslatot a nagy többség megszavazta, a polgármester takarodót fuvatott s saját 4 éven át fúrt-faragott javaslatát visszaküldette a bizottsághoz.

Most már értjük, hogy mig tegnapelőtt a javaslat részletes tárgyalását a

tegnapi közgyűlés tárgysorozatába felvette, azt tegnap megint önmaga levétni indítványozta!

Most már értjük, hogy miért!

Azért tán, mert még decemberben felebbezés lett beadva?

Ugyan ne komédiázzatok! Hisz azt tegnapelőtt is tudtátok!

Hanem igenis azért, mert a kormánypárt oszloposai elfújták azt a nótát: „valamit sugok magának“!

Hjah! nem lehet tudni! Választás közeledik.

*

Hogy a mi polgármesterünk az ámitás nagy mestere, régtől fogva tudjuk, de hogy egyuttal iskolamestere is, s hogy ámitási rendszeréből egész iskolát tart, azt tegnap tanultuk meg.

A polgármesterhelyettes jól kijárta az iskolát. Az ámitásban is jól helyettesít.

Egy egész órát tárgyal a közgyűléssel s mindig úgy beszél, hogy a gyűjtő csatorna az iskola telkén húzódik át; beszélünk az iskolák egészségéről; a miniszterium követelési jogáról stb — de bölcsen elhallgatja, hogy ez a csatorna nem is a régi városháza telkén, hanem Szilágy János közjegyző telkén húzódik át.

Persze a miniszteriummal szemben puhább a közgyűlés.

Sikerül neki 2700 frtot megszavaztatni.

Mi ez! Nem is olyan nagy ez a kiadás. Hiszen még elbirhatjátok. Még az egész hetedik bőr ép rajtatok.

Szegény adófizető polgárok.

*

Különbén a közgyűlés tárgysorozata a következő volt:

1. Földmívelési miniszteri leirat, megdicsőült Erzsébet Királyné emlékére „Erzsébet Királynő-liget“ létesítése tárgyában. (Mészáros)

2. Belügyminiszteri leirat a város házi pénztáráról 1899. évre szerkesztett költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában. (Profuma)

3. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a a fogadó-, vendéglő-kávéház és kávémérési iparok gyakorlása iránti szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. (Profuma)

4. Belügyminiszteri leirat a kapuzárás iránti szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. (Profuma)

Kereskedelemügyi miniszteri leirat a kémyenepresi ipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. (Profuma)

6. Országos törvények meghirdetése. (Marczekovich)

7. Polgármesteri jelentés a közigazgatás menetéről. (Marczekovich)

8. Bizottsági jelentés a város területére közönséges vízi járműveken, vaspályákon, gőz és uszály hajókon érkező szállítmányi tárgyak

után szedendő kövezetvám díj iránti szabályrendelet tárgyában. (Profuma)

9. Tanácsi indítvány a város kezelése alatt lévő pénzek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában. (Profuma)

10. Az állandó igazgató választmány jelentése a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1899. évi névjegyzékének kiigazítása tárgyában. (Profuma)

11. A gazdasági bizottság véleményes jelentése a régi városház mentén húzódó nyílt csatornának áthelyezése tárgyában. (Mészáros)

12. A gazdasági bizottság véleményes jelentése Erdős József és társainak a római katolikus temető mellett fekvő városi földből 6 holdnyi területnek gyümölcsös létesítés czéljából leendő bérbeadása iránti kérvénye és ezzel kapcsolatban a rom. katolikus temető és városi kert mellett elterülő városi földterületen a szemét lerakás rendezése tárgyában. (Mészáros)

13. Az építési szabályrendelet büntető határozatainak megállapítása. (Mészáros)

14. A birtoktestek elhatárolása iránti szabályrendelet megállapítása. (Mészáros)

15. Gyalogutakon a közlekedés biztosítása iránti szabályrendelet megállapítása. (Demetrovics)

16. Nyugdíjválasztmányi jelentés Kalmár Jenő, volt városi rendőr végkielégítés iránti kérvénye tárgyában. (Profuma)

17. Várady István, pályafelügyelő, ujvidéki lakos kérvénye a város kötelékébe való felvétele iránt. (Marcz.)

18. Szalkay Ferencz, államvasuti altiszt kérvénye a város kötelékébe való felvétele iránt. (Marcz.)

19. Buchbinder született Fischer Regina szülésznői oklevelének meghirdetése. (Marcz.)

20. Kelch Antalné született Sorok Anna szülésznői oklevelének meghirdetése. (Marcz.)

21. Dobrin Timótné született Mariannics Anna szülésznői oklevelének meghirdetése. (Marcz.)

22. Városi tisztviselők kérvényei fizetési előleg iránt. (Marcz.)

Ujdonságok.

(Szinház.) Innét-onnét két esztendeje lesz, hogy a magyar színészet elkerülj városunkat. Mi haszna, hogy csinos színházunk van, mi haszna, hogy színpártolásunk sem hagy sok kifogásolni valót, ha egyszer olyan nagy a színházber, hogy a mellett teljes lehetetlenség egy jobb társulatnak megélnie. Nagy örömmel halljuk azonban, hogy most egyszerre több, és pedig mindegyik jobb rangú társulat kért engedélyt husvét utánra. Csóka Sándor, a kecskeméti színház ig zgotója, ki nálunk is elismeréssel működött, Pesti Ihsz Lajos, a szabadkai színház igazgatója, Halmay Imre szentesi igazgató, ki szintén járt nálunk, és Deák Péter, a zombori színház igazgatója adták be a városi tanácsnál kérvényüket, hogy színlelőadásokra nyerjenek engedélyt.

(Épül az ipariskola.) Mintha lába kelt volna egyszerre, oly rohamosan épül a keresk. és ipariskola. Az időjárás is kedvező rá, hiszen még alig volt fagy s így állandóan lehet

dolgozni. Ma már az egész földszint majdnem készen áll és most már biztosra lehet venni, hogy határidőre az egész épület készen lesz.

(Uj lap.) A „Neusatzer Tagblatt“ első száma megjelent. A kis szám tartalma eléggé változatos.

(Megtörtte a nagy treffert.) Ritka szerencse érte Nedelykovits György ujvidéki ház tulajdonost. A hitelsorsjegyek e heti huzásán 150,000 frtos nyereséget esett rá. Ehhez azután lehet már gratulálni.

(A főkapitány figyelmébe.) Nemrégiben dr. Balla törvényhatósági bizottsági tag interpellálta a főkapitányt a városi közgyűlésen a miatt, hogy nálunk a társzekerek s üres taligák örületes vágatásban szoktak végig hajtani a városban. A főkapitány intézkedést ígért. Nem tudjuk, vajjon tényleg történt-e valamilyes intézkedés s annak nem tesznek eleget, vagy semminemű intézkedés nem történt és ezért van úgy, tény azonban az, hogy a rugó nélküli társzekerek és üres kocsi ma ép úgy száguldanak az utcán, mint azelőtt, a közönség idegeinek rongálására.

(Kedélyes kereskedő ifjak.) „Kedélyes kereskedő ifjak társasága.“ Maga ez a cím is mutatja, hogy valóban kedélyes nép lehetett össze asztaltársasággá, akik ilyen egyleti név alatt február 4-én, azaz ma szombaton a Mayer szálló termében zártkörű táncestélyt rendeznek. A tisztajövedelem az ujvidéki kereskedők betegsegélyző pénztára javára fordítatik.

(Kutyák veszedelme.) Ha hű barátot akarsz, ki stb. . . végy kutyát magadnak — mondja a Karthausi. Szegény kutyák, de nagyot fordult a világ sora, mikor ma olyan üldözésnek vannak kitéve. Nincs irgalom egyiknek sem, bernhardi vagy pudli, nagy fene dogg, vagy apró kis rätler, mindegy az a pecezérnek, befogja és elpusztítja, ha az utcán úgy éri, hogy nem vezetik porázon s szájkosár nincs rajta. Így szól a főkapitányi rendelet, amit nem tudunk hibáztatni, mert csak ez a módja a gazdátlan kutyák kipusztításának. Azután veszett eb is garázdálkodott a városban, s csak így lehet a továbbterjedést megátolni.

(Veteránok bálja.) A Mayer szállóban megtartott hadastyán-bál a maga nemében

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

Az észak-skandináviai mezőkről.

— A Lappföld és a lappok. —

Az éjjeli nap országának, Svédhonnak és Norvégiának népessége két törzsből áll: a skandináviákból, akik az ősi büszke Wickingek utódai; nagytermetű férfiak, szőke, kékszemű asszonyok, a germán faj és mellettük főn északon a lappok, kistermetű igénytelen nép, egy messze elterjedt néptörzs utódai, akiknek a törzsrokonai a keleti tenger mellékén, az Ural tartományokban, Szibériában és Európa szívében még ma is laknak: az osztjakok, finnek, esztek és magyarok néven ismeretesek. A lappok egész lényükben úgy jelennek meg, mint egy teljesen idegen országbeli elem Skandináviának jól fejlődött kulturája és a vele való közvetlen érintkezés mellett is. Hogy oly különböző népelemek oly különböző életmódon egymás mellett lakhatnak, annak az a magyarázata, hogy az ország rendkívül kiterjedt, — több mint tizenhat szélességi fok alatt van elterjedve. Tekintetbe véve azokat az ellentéteket, melyek a két ország éghajlata, terményei és életmódja között léteznek, nem lehet hasonló különbségek fölött csodálkozni, a melyek Skandináviában előfordulnak. A legmagasabb északi vidéktől nyulik ki a Kjölen hegység, párhuzamosan a norvég partvidékkel 8 szélességi fokon át. Kelet felé meredek esése van, számtalan mélyen bevágódó fjordokat képezve; nyugat felé széles fensíkban végződik egész a Bottni tengeröböl. Északi részében hó és jég, eltörpült nyírbozót, moh és zuzmó között van a lappok hazája. 5 szélességi

minden tekintetben sikerültnek volt mondható. Tele volt a terem emberrel s hangos jókedvvel.

(Emléktűnnap.) Az ujvidéki kir. kath. magyar főgymnázium ez évben tölti be fenállásának huszonötödik esztendejét. Negyedszázados működése mindenkor komoly és eredményekben gazdag volt: az egyéni és közművelődésnek egyik leghathatóbb tényezője lett az alvidéken és százakra meg százakra megy azok száma, kik idegen ajku szülőktől származva nevelődtek nyelvben és érzésben egyaránt magyarokká. Most az intézet egykori tanítványai nagyszabású ünnepre készülnek. Mintegy 25-en, valamennyien tekintélye ujvidéki polgárok, értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az összes polgárság bevonásával faklyásmenetet, bankettet rendeznek, az összes volt tanítványok között ösztöndíjalap létesíthetése végett gyűjtést kezdeményeznek és az ünnepen való részvételre az intézet minden volt tanítványát meghívják. Az ünnepély nagyobb sikere érdekében kívánjuk, hogy minél többen vegyék ki részüket ez ünnepből, mely egyuttal a magyarságnak is ünnepe.

(Egy parfümgár története.) Mr. Barnett tizenegy esztendővel ezelőtt parfümgárat alapított Birminghamban s ezzel a gyárral rengeteg sikert ért el. Mindenki csodálkozott azon, hogy miért állította fel a gyárat olyan látszólagosan alkalmatlan helyen s annak ellenére hogyan virágozhatott annyira üzlete. A dolog nem olyan rendkívüli, de mégis figyelemreméltó abból a szempontból, milyen nagy szerepe van az életben néha a véletlenségnek. Mr. Barnett egy ismerősétől, egy híres parfümgárnak a tulajdonosától, először zálogba, majd ajándékba egyszer egy kis kéziratkötetet kapott. Ebben a kötetben parfümreceptek voltak. Jó ideig nem sokat törődött a könyvecskével, egyszer azonban elővette, odaadta egy új-zelandi vegészeti gyár gazdájának s megkérdezte tőle, hogy mit adna érte. A gyáros olyan öszszegyet mondott, hogy Mr. Bernettnek fölkelte a figyelmét s akkor már nem akart tuladni a könyvecskén. Hanem tanulmányozni kezdte, majd kísérletezett, aztán, hogy a kísérletek sikerültek, öszszeteremtett egy öszszegyet és megalapított egy jól berendezett parfüm-gyárat. Most dúsgazdag ember.

(Tűzoltó bál.) Csütörtökön volt a tűzoltó bálja. Sokan látogatták s reggelig kitarított. A bevétel felülfizetésekkel egyutt megközelíti a 700 frtot.

fokkal belenyulik az ország az északi sarkvidékre. Nyáron heteken át nem nyugszik le a nap, télen épp ily hosszú időn át tart az éjszaka. Az északi sarkon május 13-tól július 20-ig világít az éjjeli nap és november 18-án merül le a halvány napkorong, hogy január 24-én jelenjék meg ismét. A hosszú, hideg téli éj csak az alkony egy bizonyos neme által lesz megvilágítva, déli időben azután a remek északi fény és a ragyogó holdvilág világítja meg. A hőmérséklet alacsony, de távolról sem annyira, mint a hasonló fekvésű más vidékeken. Svéd- és Norvégország északi részének földrajzi fekvése megegyezik Labrador és Baffin tartományával, melyek teljesen jéggel borítvák és csak kevés embernek nyujtanak megélhetésre módot. Skandináviába a Golf áramlat visz az egyenlítő vidékéről meleget. A sarkvidéken az évi közép-hőmérséklet 0°, Hammerfestben 1-9°, Tromsoeban 1-5°. Az ország belsejében jóval nagyobb a hideg, le száll a hőmérséklet egészen — 30°-ig és sokszor a higany is megfagy.

A hőmérsékletnek megfelel a vegetáció is. Délen megerem még a cser és a tölgy, északabbra már mind sűrűbbek a tülevelű erdőségek és végre egész északon csak a nyír, az is sörványosan és törpén tenyészik, de azért nagy szerepet játszik a lappok életében. Gabonából a zab és árpa terem meg. Az állatvilág valódi északi, amilyen másutt Európában nem található. Jégróka, hóbagoly, hótyúk és hónyul, mindegyikének fehér a takarója, hogy a hómezőn láthatlanra tegye ellenségei előtt. A melegebb éghajlat állatai közül is számos fordul elő, nevezetesen: farkas, medve, róka és hiúz. A madarak közül a sas a sólyom, a bagoly és még mások találhatóak.

(A sakkörből.) Az ujvidéki sakkör február 12-én rendezte második házi versenyét. A résztvevők három osztályba soroztatnak. Az első osztály a másodiknak, úgy a második a harmadiknak az „f“ parasztot és egy huzást ad előnyképen. Az első osztály a harmadiknak a királynéhuszárt adja előnyképen. A mult verseny három elsődij nyertese pedig a harmadik osztálynak a királyné tornyát adja előnyképen.

(Megszökött a tébolydából.) Egits Száva ujvidéki lakost, mint közveszélyes örültet a nyáron felszállították a budapesti angyalföldi tébolydába. Alig néhány napot töltött ott, amikor sikerült neki megszökönie. A szökésről az itteni rendőrséget értesítették s ez a nyomozásokat megindította. A nyomozásnak volt is eredménye, mert kiderítette, hogy a keresett Egits Száva Beocsinban pásztorkodik. Intézkedés történt, hogy elfogassék s felszállíttassék ujából a tébolydába.

(Zár alá vett műbor Ujvidéken.) korcsmáros jelentést tett a rendőrségnél, hogy ő 30 hecto bort kapott

. baranyamegyei borkereskedőtől s neki alapos gyanuja van, hogy az műbor. Mikor ugyanis a bort átvette, azt teljesen használhatatlan rossznak találta s ezért irt az eladó cégnek. Az eladó erre küldött neki egy kis hordó bort egészen ingyen, azzal az utasítással, hogy ebből a rossznak talált bor minden hectójába 4 litert öntsön, s attól megjavul s élvezhető lesz az. Valószínű, e kis hordóban boressentia van. A rendőrség az egész bormennyiséget zár alá vette, s a kivett mustárakat vegyelemzés céljából Budapestre felküldötte. A korcsmáros és borkereskedő nevét a vizsgálat érdekében kellett egyelőre elhallgatnunk.

(Születések, halálozások és egybekelések statisztikája.) A mult héten született 7 fiu és 5 leány gyermek. Elhaltak: Jovánovits Jánosné rom. kath. 81 éves, Kiss János rom. kath. 1 napos, Vizesy István reform. 6 hónapos, Ivancsevits Gábor gör. kel. 4 éves, Brzák Lyubicza gör. kel. 17 éves, Atyanszki Natália gör. kel. 2 éves, Eckert Vilmos rom. kath. 3 éves, Szubotits Sándor gör. kel. 36 éves, Paul Keresztély evang. 78 éves, Herczog Mária rom. kath. 1 éves, Szekeres Bálint reform. 2 éves,

Megemlítő még: a szünyog. Valamint a tropikus vidékeken, úgy itt északon is valószínű csapása az embereknek és állatoknak a moszkító, melynek csipései elől a vadász és a kutató hálával kénytelen védeni arcát és éjjel fuom háló alatt aludni. Legfontosabb állata az északi vidéknek az iramszarvas. Szarvasfajta állat, amelynek mindkét neme változó agancsot hord. A him valamivel nagyobb, mint a nőstény.

Az iramszarvasnak nincs meg az a büszke testtartása és finom teje, mint a mi nemes szarvasunknak, de az öszszes szarvasfajok között az emberre nézve a legfontosabb, mert egyedül teszi lehetővé, hogy az északi vidék lakható legyen. Iramszarvasok vannak Észak-amerikában is, de ott teljesen vad állapotban élnek, csupán a lappok, tsukok és thuzogok használják mint vonó és teherhordó állatot, míg az eszkimó például kutyákat fog be szájába. A lappok kisebbek, mint Európa többi népei. Testmagasságuk 1-50 m. Kezeik és lábik kicsinyek, arcvonásaik az oroszokéitól alig különböznek, homlokuk lapos, orruk rövid és tövében széles. Szemük kissé ferde, de nem a kínaié vagy japánié. Hajok általában barna, de találkoznak, különösen a gyermekek között kenderhajuak is. Szemeik barnák, szürkék, zöldes szürkék, a gyermekeknél többnyire barnák. Jellegzetes a fejalkotásuk, amely arról tanuskodik, hogy az eszkimókkal nincsenek törzsrokonosságban, mert az eszkimó feje hosszúkás, a lappé rövid és széles. Fogaik szépek és függélyesek. Szájuk habár nem kicsiny, mégis keskeny ajkuk kellemes külsőt kölcsönöz nekik.

Ruházatuk vidék és időszak szerint nagyon különböző. A téli ruházatot prémekből

Susnyár György gör. kel. 54 éves és Brzak Vazul gör. kel. 60 éves korában. Egybekeltek: Pecsvaracz Pál — Nedelykovits Lyubiczával, Furi Imre Viktor — Erdélyi Teréziával, Kurle Antal — Özv. Feró Illésnével, Andreicsik János — Özv. Martinovits Györgynével, Kollás Endre — Szügyi Annával, Kovács János — Herbacsok Krisztinával, Schmidt Ferdinánd Lipót — Vékás Máriával és Letics Gergely — Ninkov Évával.

(Boltfűz.) Mult vasárnap hajnalban a Duna-utczára kerülő rendőri őrző Pájevits A. könyvkereskedéséből sűrű füstgomolyagot látott kitódulni. Megadta a tűzjelzést, mire az idejében megérkezett tűzoltók, a ház népével együtt behatoltak a boltba, s sikerült nekik a tüzet elfojtani, mielőtt az nagyobb arányokat vett volna. A tűz aképen keletkezett, hogy a kályhából kipattant egy szikra s az a padlót meggyújtotta. Szerencse, hogy hamarosan észrevették a tüzet, mert ha az a sok könyvbe és a felhalmozott papirosba belekap, nagy veszedelmet okozott volna.

(Öngyilkosság.) Szubotics Sándor szilbási illetőségű 26 éves cipészsegéd e hó 30-án a dunai vashídon az alulról jövő személyvonat elé dobta magát, amely fejét törzsétől elválasztotta. Többen látták, midőn öngyilkossági célból tettét elkövette, de abban megakadályozni nem tudták. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Érdekes azonban, hogy egy leánnyal jegyben járt s már a jövő héten volt kiírva az esküvő.

(Legyen világosság!) És lón világosság! Most már nem hiába fizetik a nagy adót. Megszűnt náluk a nagy setétség. Megkönyörült a tanács rajtuk, felállított a Tökölly-utczában 4, a III. kerületi Zsák-utczában 1, és a Kert-utczában szintén 1. mond egy lámpát. És így lett az utczabeli lakóknak nagy öröme egy kis világosság.

(Minden áron meg akart halni.) Szegény jó öreg asszony. Milyen teher neki az élet? Mennyi kin s családás érhetette ezt a törődött szegény lelket, hogy erős zakos halálát kereste. Pedig valamikor jobb napok is ismert H... T... Férjének jól menő korcsmaüzlete volt. Szép göndörfürtű gyermekek boldogító zsvajva tette hangossá a családi tűzhelyet. A férj, a kenyérkereső idejekorán elhalt. Vagyon

ők maguk készítik. A ruházat áll: bő kabátból, amely az egész testet beborítja és a férfiaknál térdig, a nőknél bokáig ér és egy sajtós nadrágból. Ezüst és arany díszítést igen szeretnek a lappok. Az öv, amely a kabátot derékben összetartja, gazdagon van gyöngyökkel és ezüsttel kihímézve. Szíjon és lánczocskán függenek a kés és más eszközök, továbbá egy táská, amelyben mindig az evőkanalat őrzik. Az asszonyok a késen kívül ollót, tűtartót és gyűszűt hordauak. Télen vastag prémes csizmákat viselnek, melyek rojtosak és szoroson össze vannak fűzve. A cipők igen sok művésziesen kiszabott darabokból állítvák össze és igen kényelmesek. A cipőbe a harisnya helyén ugynevezett cipőfüvet hordanak, melyet a legkülönbözőbb fűnemekből igen eredeti módon horgolnak össze. Fejtakaróul a férfiak sapkát viselnek, melynek széleit az eső és nap ellen le lehet hajtani. Télen prémsapkát viselnek.

Az asszonyok ruházata egészben véve hasonlít a férfiakéhoz, csupán a kabátjuk hosszabb. Sapkájok pedig sisakalaku és gyakran favázat is tesznek bele, hogy az alakja megmaradjon. A leányok tarka, az asszonyok fekete, a jegyesek pedig előszeretettel kék sapkát és öltözetet viselnek. Télen férfiak és asszonyok zárt bundát is vesznek öltönyük fölé, amely bő és meleg.

A lappok lakása a lehető legegyszerűbb. Télen nyáron néhány karót ütnek le kőalakban és áthúzzák vászonnal vagy gyapjuszövettel. Szilárd alapját néhány nyírfatörzs képezi, melyeknek villa-alakú ágait egymásba kapcsolják és körös-körül fenyőtörzseket helyeznek rájuk. A szegénysorsu lapp befedi e törzseket

nem maradt. Amde a gyermekeket nevelni, taníttatni kellett. Az asszony nem csüggedett. Maga lett a kenyérkereső s átvette a férj üzletét. Küzdött, kinlódott. Gyenge volt a férfakkal való versenyben. Tönkrement. Új üzlethez fogott. Kis szatócs-üzletet nyitott s abból valahogy csak eltengette a maga és családja életét, míg egyszer csak bekopogott a halál s egyenkint elszedte már felnőtt gyermekeit. Oda lett az élet minden öröme, minden reménye, s továbbra megadással már csak a multban élt. Nem kellett már más, mint a végleges anyagi romlás. A kis szatócs üzlet mindég kevesebb-kevesebb hasznot hajtott — végre beállított a végrehajtó s megperdül a dob a boltja előtt. — Szegény asszony elkeseredett, felkötötte magát. Hogy hogynem észrevették s idejében levágták. De ő már nem tudott megnyugodni; nem sokára rá az udvaron levő kutba ugrott — egy szomszédja onnét is kifogta még élve. Nem tudott megnyugodni a végzetben, minden áron meg akart halni s mérget ivott, de a gyorsan előkerített orvosi segély megint csak megmentette. S most itt van tovább közöttünk a szegény asszony, ki sem élni sem halni nem tud.

(Shakespeare — rőf szerint.) Igaz, hogy furesa dolog Shakespearet sor szerint mérni, mint a vidéki borbélyegény szerelmi tragédiájáról szóló tudósítást, de valaki mégis elkövette ezt a furesaságot, teljék hát benne öröme. Mindenesetre ráért és sok mindent megélt már annak az angol lapnak a levelezője, aki sorra vette Shakespeare műveit és ráfanyalodott arra, hogy megszámlálja, hány sorból is áll voltaképpen egy-egy közülük. Azt találta és bizonyára senki sem fogja ellenőrizni, hogy a Shakespeare drámái közül a négy legrövidebb: A tévedések vigjátéka 1777 sorral, 14,435 szóval és 57,514 betűvel; A vihar (2063 sor, 16,178 szó, 68,144 betű); Szentivánéji álom (2175 sor, 16,177 szó, 65,125 betű). Shakespeare legnagyobb drámája ilyen szempontból Hamlet és pedig 3930 sorral, 29,492 szóval és 120,434 betűvel, aztán következik Antonius és Cleopatra.

(Gaál rendőrkapitány bravuros tette.) Vasárnap délután egy rendőrlégénnyel kocsin ment Gaál Rezső rendőr kapitány Mosorin felé. Amint az út Káty felől Gyurgyevo felé tér át, látja, hogy nagyvágatva száguld két szürkével befogott kocsi, amelyen a lovakat egyre ostromozó kocsison kívül még két alak ült. Midőn a vágatató kocsi előtte vagy egy dülönyire

gyepdarabokkal, amelyek egymással összenőnek. Csekély nyílás marad csak üresen az ajtó számára, amelyet szövettel vagy bőrrrel fednek el. A felső nyílás, ahol a törzsek találkoznak télen nyáron, mindenféle időben nyitva marad. Butoraik nincsenek, csekély holmikat felakasztják az ágakra. Tejgazdaságuk egyszerű eszközei — vaskatlanai kivételével — fából és szaruból valók. Az iramszarvasfej rendkívül zsíros, de igen kellemes és jóízű. Tisztán nem lehet meginni, a lappok vízzel keverik, megőrzés végett a földbe ássák, ahol eltart szokszor egy évig is. Az iramszarvas-téhen igen kevés tejet ad, mert a kicsinyei nagyon sokáig és sokat vesznek igénybe. Egy családnak rendszeren több tehene van. Tejen és sajton kívül húst is szolgáltat az iramszarvas, melyet főznek és megfűstölnek; kenyeret csak a legritkább esetben eszik a lapp. Déli ebédül rendszeren iramszarvas-húst esznek mély fatányérból, melybe mindnyájan kézzel nyulnak bele. Víz és tejes edényeik nyírfából valók, kanalaik pedig fából.

Igen érdekes a lapok bölcsője. Egy darab nyírfatörzsből van készítve, a feje felé eső oldalon bőrből kis tető van alkalmazva, melyről a lábig három szál gyöngyszínű van húzva, és ezek képezik a gyermek első játékszerét. A gyermek igen puha moh, gyapjuszövet és szőrmékélek között biztosan fekszik, hogy ki nem eshet. A bölcsőt a földre lehet állítani, szíjra függeszteni vagy az iramszarvasra csatolni. Még a szoptatásnál sem veszik ki a gyermeket a bölcsőből. A sátor közepén, pusztán földön van a tűzhelyük. A nyírfa kékes füstje festőiesen gomolyog ki a sátor felső nyílásán. Este felé még egy hatalmas tönköt vetnek a tűzre, éjjelre azután ki hagyják aludni. Az em-

elszángult, elfojtott nő sikolyt hall a kocsiról s akkor látja, hogy a kocsi saroglyájában egy női alak fekszik. Feje a kocsin kívül lehajtva, hajzata szabadon lóg, s az egyik alak torkát szorongatja, s mellére kést szegez: leányrablók voltak. Utánuk eresztette saját fogatát s midőn vagy 100 lépésre beérte őket rájuk kiáltott, hogy álljanak meg. Azok oda se hederítettek s csak még jobban ostromozták az amugy is veszettül vágatató lovakat. Erre Gaál a kéznél volt puskával a levegőbe lőtt — amazok csak egyre vágattak. No hát akkor „rajta, rajta!” odadobja a gyepőlészárát a lovak közé, s a tanult huszár lovak mint a fergeteg mennek előre. Egy-kettőbe utoléri a szőkevény kocsit, elhalad mellettök, a gyepőlészárát az uton. Az üldözők nem menekülhetnek. Gaál leugrik a bakról, fegyvert fog; a szőkevények fenyegetődznek, de arra a kapitány legénye otterem s a menekülők megadják magukat. A derék kapitány és legénye bekisérik őket Gyurgyevóra, ahol épen észreveszik a leányrablást s utban vannak üldözni a tetteseket. No hát nem volt többé szükség rá, mert Gaál átadta őket, a leányt is érintetlenül. A tettesek közül a szőketető szerelmes Marinkov Mika volt, Pavlov Koszta és Božanov Paja, aki a gyurgyevói rendőrzető fia, — pedig neki segédkeztek. Az elrabolt leány Belyin Uros felső-kovilyi lakos leánya Mária, ki szüleivel együtt Gyurgyevón vendégeskedett néhány nap óta.

(Helybenhagyott alapszabályok.) A belügyminiszter jóváhagyta az ujvidéki sakkör alapszabályait.

(A kalocsai érsek jubileuma.) Császká György kalocsai érsek a tavaszon éri még jó egészségben és teljes erőben püspökszentelésének huszonötödik évfordulóját. Az érseket 1874-ben szentelték szepesi püspökké, miután tizenöt éven át előbb Szeitovszky, majd pedig Simor hercegprímás oldalán kiváló bizalmi állást töltött be a hercegprímási udvarnál. A kalocsa-főházmegyei káptalan és papság főpásztorának huszonöt éves püspöki jubileumát nagy pompával fogja megünnepelni. A jubileum alkalmából — hír szerint — Taliani bécsi nunczius is meglátogatja az érseket, kinek püspöki jubileuma egybeesik áldozópappá szentelésének negyvennyolcadik évével.

berek bőrökkel letakart nyírfaveszökön alsznak; lámpát nem ösmernek, gyufát csak pipájuk rágyújtásánál használnak, melyet férfiak és nők buzgón szívnak. A család gazdasága iramszarvasokból áll. Sokaknak 2—2000 darabra rúg a szarvasállományuk. Egy család el-tartásához 3—400 darab kell. A kinek kevesebb az iramszarvasa, az a gazdagabbhoz megy szolgálatba. A lappok az iramszarvas mellett nem vetik meg a halat sem, melyet igen ügyesen halásznak a folyókból.

Az iramszarvas főtáplálékát az iramszarvas-zuzmó képezi. Nyáron vannak fülegelők is, télen azonban ki kell a zuzmót a hóból kaparni. Az átköltözés egyik legelőhelyről a másikra igen egyszerűen történik. Főlszedik a sátrakat, a karókat rendszeren ott hagyják és nyáron az egész házi berendezést az iramszarvasra rakják, télen pedig szánkákba, melyeket az iramszarvasok húznak. Az emberek pedig mellettök futnak hősánakon. Egy-egy szánkóban rendszeren egy iramszarvas van befogva, mely elhúz 2—400 fontot. A lapp fegyvere, melylyel nyáját a vadállatok ellen védi, egy egyszerű puska, azonkívül a széles pengéjű medvenyársat is használják.

A lappok ugyan mind keresztények, mégis sokan közülök hisznek a pogány babonákban. A norvég megveti a lappot, azért viszály és békétlenség nem ritka közöttük.

Nem kell attól tartani, hogy a 25000 főből álló lapp nép jövőjét egyhamar megsemmisíti a civilizáció. Megvédi a lapokat ez ellen, hogy meg vannak elégedve azzal, amit szülőföldük hó és jég között nyújt nekik.

Dr. Bolau.

Itélet hirdetés:

Pávlov Koszta, Epres Ferencz, Szögi Ferencz, ifju Siasits Mita, Rosner Ferencz és Siasits Sándor magánokirat hamisítás, Dobanovicski Steván és Czvetkovits Maxim személyes szabadság megsértése, Medákov Sándor és Galits Ácza hivatalos sikkasztás, Araniczki Athanasz közokirat hamisítás.

1899. február hó 11-én.

Manucsik Sándor és Weisz István többrendbeli lopás.

Itélet hirdetés:

Sztojnovits Vlada lopás, Kurányi András, Rádi József, Rádi Józsefné, Simon Anna és Szegi József lopás.

Irodalom.

A „Pillangó” legutóbbi száma ismét bizonyítja, hogy a szerkesztőség feladatának magaslatán áll, a mit ígért ez ideig mindig betartotta. Minden szám szebbnél szebb illusztrációkat, humoros elbeszéléseket, adomákat, verseket stb. stb. tartalmaz.

A „Pillangó” előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt. Előfizetni lehet a „Pillangó” kiadóhivatalánál Budapesten, VI., Teréz-körút 35.

Itéletek borhamisítási ügyekben. Tizenkét elítélt borhamisító I, II, és III. fokú ítéletét gyűjtötte össze egy kis füzetbe a „Borászati Lapok” szerkesztősége, — mely eddig is hatékony tevékenységet fejtett ki a borhamisítók üldözésében. A füzetet a lap szerkesztősége díjtalanul küldi meg az összes eljáró hatóságoknak és borellenőrző bizottsági tagoknak, akik az irányban hozzá (Budapest, Köztelek) fordulnak. Tizenegy az I, II. és III. forumon keresztülment jogerős ítéletet tartalmaz e füzet a magyar igazságszolgáltatás egy új terén, tehát az összes eljáró hatóságoknak az ítéletek hozatalánál mintául szolgál és vezérfonal a borvizsgáló bizottsági tagoknak is a felelőseknél.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vöröshere. A külföld érdeklődése folytonos e terményünk iránt, a kivétel még egyaránt tart, a mi annál nagyobb figyelemre méltó, mert tavaly ilyenkor már megszűnt, holott ez évben emelkedő árak mellett, a mi csak némileg megfelel, vevőre talál. Már nagyobb tömegek engedtek át a külföldnek, mint a mennyi a belföldi szükséglet tekintetbe vételével megengedhető lett volna, a kedvező körülmények azonban teljesen kihasználtnak és némelyek arra gondolnak, hogy a beállandó hiányt valószínűleg külföldi, különösen amerikai eredetű áruval fedezték. A belföldi fogyasztás már élénken neki állt szükségleteit fedezni, a termelők kínálatai alig említésre méltók és a vidékről is bajosan lehet számítani jelentékenyebb szállítmányokra.

Luczernának is élénk volt a kereslete. Legfőkéül áll a francia luczerna, mely a belföldi fogyasztás keresletében dominál, Provence vidéke jó anyagot állított elő, mely teljes árak mellett jó kelendősegre talál. A legutóbbi két év folyamán meghiusulván a magyar luczernamag termése, az olasz termény felé irányult a gazdák figyelme, eleinte habozva bár, mert az volt a hiedelem, hogy a mi klimatikus- és talajviszonyaink közt nem fog beválni. A tapasztalatok azonban a föltevést meczáfolták, az olasz luczernával nálunk elért rendkívül kedvező eredmények nem csak teljesen eloszlatták az előbbi előítéletet, hanem ma már a luczerna a legkeresettebbek közé tartozik. Az országos magyar gazdasági egyesület hivatalos lapjának utolsó előtti számában egy cikk jelent meg, mely a gazdákat bizonyára érdekli és az abban foglalt figyelemztetés hasznukra lehet. Abban ugyan figyelemztetnek, hogy a magyar nagykereskedelem központján Budapesten ismét felbukkant az amerikai luczerna.

Takarmanyrépa. A piacz signaturája igen szilárd, a kedvelt fajták u. m. Oberndorfi Mamuth, olajbogyóalakú és Eckendorfi tetemes

mennyiségben kelnek el, különösen olyan gazdák, kiknek tekintélyesebb a szükségletük, oda törekszenek, hogy gyorsan fedezzék azt, minthogy már általánosan tudva van, hogy szűk volt az ebbeli termés.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten:

Vöröshere tavalyi	48.—50.— frt.
Vöröshere idei	54.—58.— ”
Luczerna, magyar	56.—62.— ”
Luczerna, olasz	58.—62.— ”
Luczerna, francia	70.—80.— ”
Baltaczim	14.—15.— ”
Muhar	5.50/6.50 ”

A takonykór irtása. Az 1897—98-ik évek folyamán gyakrabban észlelt takonykór eseteknél mindjebb kitűnt, hogy a betegség leküzdésénél alkalmazandó hatósági intézkedések a gazdaközönséget érzékenyen érintik, a nélkül, hogy biztosítanák az állategészségügy védelmét, tehát azt a célt, a miért a szigorú intézkedések tulajdonképpen fogantatva vétettek.

Ez a tapasztalás indította arra a földművelésügyi minisztert, hogy a takonykór leküzdésére érvényben álló, részben már elavult intézkedéseket alapos elbírálás után az állatorvosi szaktudomány mai állásának megfelelően módosítsa, hogy az állategészségügy érdekeinek megóvása mellett a gazdaközönségen is könnyítve legyen és a gazdaközönség indokolatlan terheléseitől megkíméltesse.

Az új rendelet, mely az említett kettős czélt sikeresen oldotta meg, most jelent meg.

Az új rendeletben az állategészségügy védelme főleg abban nyer kifejezést, hogy a betegség kórismertetének megállapítására elfogadott a mallein, melynek alkalmazása fertőzést nem okoz, de a rejtett takonykór fölismerésére kiválóan alkalmas.

Abban az esetben tehát, ha az állatorvos a külső tünetek után nem képes a takonykórt minden kétséget kizáró módon megállapítani, az eddig 60 napon át húzódtott, tehát úgy az állategészségügy, mint a gazda érdekében hátrányos megfigyelés helyett, a mallein igénybevételével azonnal megállapíthatja a betegséget. Ha a mallein-próba az állatok egészséges állapotát igazolja, a gazda nagy előnyére és megnyugvására a zárlat azonnal föloldatik; ha ellenben a mallein-próba a betegségre utal, akkor a hatóság idejében, még mielőtt a fertőzés elterjedt volna, megteheti intézkedéseit a betegség elfojtására.

A malleint az állam ingyen adja és ingyen a maga költségén alkalmaztatja. Még a legszegényebb lótulajdonosnak is módot nyújt tehát arra, hogy gyanu felmerülése esetén, anyagi megterhelés nélkül, meggyőződhessék állatainak egészségi állapotáról. Alig szükséges azt külön kiemelni, hogy milyen fontos az a gazdára, illetve a lótartóra, hogy lovai egészségi állapotáról teljesen tájékozva legyen. Ha a baj lovai közt esetleg fellépett: a még be nem fertőzött egészségeket a betegtől azonnal elkülönítheti, a fertőzéstől megóvhatja, tehát megmenyheti. A beteg állományából kiküszöböli, udvarát és gazdaságát a hosszantartó zárlat alól fölshabadítja és így megkíméli magát a zárlattal járó költségektől és kellemetlenségektől.

Azonban gondoskodott a rendelet arról is, hogy az ilyen gyanus lovak kiküszöbölésével visszaélések ne történhessenek. Kimondotta, hogy a malleint csakis a földművelési miniszter külön engedelmével és mindig csak a hatóság közbenjárásával szabad alkalmazni. Aki ezen rendelet ellen vét: büntetéssel sújtatik.

A rendelet még több oly intézkedést is foglal magában, a mely állategészségügyünk érdekeit az eddiginél sikeresebben mozdítja elő. Előírja a betegség eredetének pontos kinyomozását, hogy a baj a maga fészkeben legyen elnyomható; előírja a kupeczek, cigányok lovainak állandó ellenőrzését, a vendégfogadók istállóinak folytonos fertőtlenítését, a betegség nagyobb elterjedése esetén az általános lóvizsgálatot stb.

Végül külföldre irányuló lókitelünk zavartalan lebonyolítása érdekében elrendeltetett, hogy a vasuton szállított lovak a versenylovak kivételével, a felrakás alkalmával a többi állatnemre

már eddig is előírva volt rendszeres állatorvosi vizsgálat alá vétessenek.

A gazdák magánérdekei szempontjából is nagyon sok számottevő könnyítést találunk az új intézkedésben. A szomszédok lovai, melyek eddig szintén zárlatalatt tartattak, ezentúl, ha egészségesek, az istállózási kötelezettség és egyéb korlátozások alól feloldatnak; a zárlat alá helyezett fertőzés gyanus állatok, a más egypatás állatokkal való érintkezésük kizártnak tekinthető a község határában mezei munkákra használhatók; a malleinra nem reagáló állatokkal tulajdonosuk a község határában belül szabadon rendelkezhetik; be nem zárt udvarokból még járvány esetén is szabad a község határában közlekedni, sőt ilyen fogatok előzetes állatorvosi vizsgálat után, hatósági bizonyítvánnyal magánfuvarozás céljából más községbe is kimehetnek; az is megengedett, hogy a magánfogatok megállapodás nélkül elzárt községen is áthajthatnak.

Kétségtelen, hogy a felsorolt könnyítések a gazdaközönségnek is elviselhetőbbé teszik a takonykór ellen való védekezés terheit. A védekezés azonban csak akkor lesz sikeres, s a betegség lehető teljes kiirtása csak abban az esetben lesz lehetséges, ha a gazdaközönség maga is hozzájárul az öt sujtó baj ellen irányuló küzdelemhez; nevezetesen, ha a hatóság által elrendelt óvintézkedéseket, zárlatokat szigorúan betartja, s a mallein alkalmazását bizalommal fogadja.

Igaz ugyan, hogy valamint más fertőző betegségeknel, úgy a takonykórnel is, a betegségek miatt kiirtott valamennyi állat után nyújtott kártalanítás biztosítaná legjobban a sikert. Ez időszert azonban erről a törvény ama rendelkezésénél fogva, hogy takonykór illetőleg a bőrféregben betegnek talált állat után állami kártalanítás nem jár; egyelőre szó nem lehet. Addig is azonban, míg a törvényhozás a kártalanítás kérdését a kívánatosnak jelzett irányban megoldja, már is intézkedett a földművelésügyi miniszter, hogy egyes indokolt esetekben a szegényebb néposztály, kiirtott lovai után, esetleg a vármegyék állattenyésztési, illetőleg állategészségügyi alapjából némi segélyben részesíttessék.

Kiadó laptulajdonos:

dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer:

Baron Miksa magánzó Pécs.
 Brukner Jakab vállalkozó Palánka.
 Goldsteiner Gyula mérnök Bécs.
 Metz Károly főhadnagy
 Schillinger Zsiga hivatalnok Budapest.
 Rennau Hugó magánzó India.
 Simonovits Mihály orvos Kamenitz.
 Rechenberg Mór mérnök Zombor.
 Grimm Adolf mérnök Kovil.
 Martinovits János magánzó Szt.-Miklós.
 Nagy Ignác ügyvéd Beska.
 Sztankovits Györgyné magánzó Jozefova.
 Pajevits Péter igazgató Jenicez.
 Gaál Károly mérnök Budapest.
 Wack Péter lelkész Jarek.
 Birnbaum Pál vállalkozó Budapest.
 Grosz Adolf kereskedő
 Markbreiter Iritz kereskedő Bécs.
 Kastl Mór kereskedő Fiume.
 Oppler Adolf kereskedő Bécs.
 Földváry Mór kereskedő Zombor.
 Füschl Lipót kereskedő Budapest.
 Pfeiffer Jakab kereskedő
 Blau Henrik kereskedő
 Singer Bertalan kereskedő
 Peristein Samu kereskedő
 Hecht Lipót kereskedő
 Tornya Arnold kereskedő
 Königstein Ede kereskedő
 Langer Adolf kereskedő
 Zeisler Izidor kereskedő
 Marosi Dezső kereskedő
 Weisz Jakab kereskedő Debreczen.
 Leitersdorfer Adolf kereskedő Budapest.
 Hohberger Bernát kereskedő
 Sándor Ferencz kereskedő
 Herczog Gábor kereskedő
 Manholt Agoston kereskedő
 Eisler Sándor kereskedő
 Mosée Alfréd kereskedő Bécs.
 Kirschner János kereskedő Késmark.
 Moldauer Lipót kereskedő Bécs.
 Engel Adolf kereskedő Budapest.

Schvartzstein Mór kereskedő Budapest.
 Hajek Manó kereskedő
 Péndler Adolf kereskedő Bécs.
 Benedik Béla kereskedő
 Abeles Mór kereskedő Budapest.
 May Samu kereskedő
 Hirschfeld Miksa kereskedő Budapest.
 Schvarek Károly kereskedő
 Rozenhal Herman kereskedő
 Eisenfels József kereskedő
 Klein Lajos kereskedő Bécs.
 Stein Ignác kereskedő Ujfalu.
 Csillag Ferencz utazó Budapest.
 Gerő Gyula utazó
 Stern Béla utazó
 Kohn Mór utazó
 Horváth Adolf utazó
 Berger József utazó
 Feigelsok Dezső utazó Villány.
 Polgár Zsiga utazó Budapest.
 Kalmár Hugó utazó
 Epstein Jakab utazó
 Boskovits Mór utazó Eszék.

Erzsébet szálloda.

Wallach János mérnök Budapest.
 Schmehal József birtokos Kis-Könye.
 Wach Antal mérnök Budapest.
 Gavanszki Gyula birtokos Zombor.
 Novákovits János hivatalnok Zimony.
 Teodorovits Milan hivatalnok Zombor.
 Manojlovits Milan birtokos
 Wuics Károly magánzó Szabadka.
 Kronits József ügyvéd Zombor.
 Mozsas Pál ügyvéd
 Szendey Sándor magánzó Budapest.
 Baunfeld Zsiga magánzó
 Pávlovits Mladen ügyvéd Szt. Tamás.
 Brodics János hivatalnok Ruma.
 Wuics Milan magánzó Szabadka.
 Mitrovits Illés magánzó Budapest.
 Glück Pál kereskedő Bécs.
 Sándor Gyula kereskedő Budapest.
 Prosburger Dezső kereskedő Pozsony.
 Stern Sándor kereskedő N.-Várad.
 Metits Endre kereskedő Budapest.
 Dénes Zsiga kereskedő Budapest.
 Pehasok József kereskedő Prága.
 Deutsch Manó kereskedő Budapest.
 Kugler Ferencz kereskedő Bécs.
 Heldenvanger József kereskedő Budapest.
 Ernfeld Manó kereskedő Fehérvár.
 Feik Károly kereskedő Bécs.
 Braun Mór kereskedő Budapest.
 Liebel Ferencz kereskedő Bécs.
 Bauer József kereskedő Eszék.
 Martethancz Károly kereskedő Fiume.
 Schöner Gyula kereskedő Budapest.

Központi szálloda.

Kiss Józsefné magánzóné Budapest.
 Nanay Tivadar utazó Bécs.
 Fischer Arnold utazó Triest.
 Goldstein Albert utazó Zombor.

Fábry szálloda.

Simits Nikola színész Belgrád.
 Renau Henrik könyvelő India.
 Schöffler Hans orvos Bécs.
 Zako Milan képviselő Titel.
 Malczanek Károly kereskedő Budapest.
 Schrötter Károly kereskedő Bécs.
 Schlosser Henrik kereskedő Reischdorf.

Fehér hajó (Rakics) szálloda.

Mendl Emil mérnök Budapest.
 Lang Józsefné pinceszéna Szatmár.
 Bozannits József hivatalnok Zágráb.
 Zivánovits Váza vendéglős Zombor.
 Bozan Béla jegyző Oppova.
 Mátics Miklós kereskedő Oppova.
 Hausdorf József utazó Beese.
 Herczl Lázár utazó Ada.
 Petrovits Lázár utazó Bród.

Teve szálloda.

Lyubisa Miklós könyvelő Zsabya.
 Tómits Márkó vendéglős Zimony.
 Papp Pál birtokos Zenta.
 Szuran Ferencz birtokos Zenta.
 Szostics Elek lelkész Titel.
 Wolf Antal kereskedő Versecz.
 Hauser József kereskedő Perlez.
 Hátz János kereskedő
 Vukits Bosidár kereskedő Szabadka.
 Polosy Antal kereskedő Budapest.
 Grandy Ede kereskedő Debreczen.

Ingyen szederfa csemete.

A Földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó pósta, vasut, esetleg hajó állomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük ugy egy katastralis holdnyi faiskolába 7200 csemet helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól egy meter, a sorokban a csemeték 80 centimeter távolságra álljanak.

Sövény alapításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt s ü r g ö s e n jelentsék be.

A földmivvelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegszárdon Tolna megye.

Mindenütt dícsérik a híres
MACHLEID-féle
kecskeméti
arckenöcsöt,
 mely rövid használat után minden szeplőt, májfoltot, himlőhelyet, bőrbetegségeket és egyéb kellemetlen kitételeket biztosan elmulaszt. Az arcszép, fiatal, kellemes bőrt szint nyír, a napbarnítást megövi. Kétféle hatása már néhány nap múlva észlelhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje. Hatása a kecskeméti növényzappannal oly meglepő és elismert, melyet e téren szépitő-szer még el nem ért és fölül nem múlt. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. — Egy darab kecskeméti növényzappann 32 kr.

Hajnal-szesz.
 Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, így köszvény, reuma, osontífálmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eset rá hogy számos, sikertelenül használt szerek után a hajnal-szesznek enyhítő-hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg küszöni már ezen szerek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr.
 Kapható:

Farkas Ignác
 „Mátyás király” című gyógyszerárában Kecskeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.
 Főraktár Török József gyógyszerára Budapest.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főhercz. udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipőszőnő után küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és pnhán járok; megszűnt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő hiva
 WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Övünk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideai viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG

Budapest, VI. Szív-utoza 18.

Az első ujvidéki magyar előlegezési egyesület
alapszabályai értelmében
31-ik rendes közgyűlését

1899. évi márczius hó 5-én d. e. 9 órakor

az egyesület helyiségében tartja meg, melyre a t. tagok ezennel meghivatnak.

Szavazó jegyek február hó 25-ig az egyesület helyiségében válthatók.

A közgyűlés tárgyai:

- a) Közgyűlési elnök megválasztása.
- b) Bizottság megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
- c) Az évi számadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
- d) 30 igazgatósági tag és a felügyelőbizottság megválasztása.

1-3

AZ IGAZGATÓSÁG.

HOFF maláta-
készítményei
gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Böger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta esokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatot mell cukorkát.

Fischer G. őrnagy N-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanság kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy esomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mitismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségben mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolei orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivon. mell cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utólérhetlen hatása. A valódi maláta mellecukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögés ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésénél és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plébános, Weischütz.

Raktár Ujvidéken: Grossinger Károly örök., Georgievits Pál, Plavsics Gábor, Herzog István gyógyszerházaiban; Fehér István drogua üzletében; Koda D., Stefanovits L., Dietzgen E., Wagner testv., Stojanovits és Radovanovits csemege és fűszerkereskedéseiben.

MAGYARORSZÁGI KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁR

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza

Budapest, Király-utca 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

CASCARIDIN

RADITZ,

legjobb szer székrekedés, gyomor- és máj(taj),
étvágytalanság, sárgaság, aranyér, elhízás, vér-
tódulás és fejfájás ellen kifizűnő vertisztító.

Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.

1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.

Az összeg előzetes beküldés esetén bér-
mentve.

MIRTUS-CREME

törv. védve

zsirtalan és artalmatlan finomító és szépítő
KÉZ- és AROZ-CRÉME.

Nappal is használható!

Eltávolít minden bőrhibát, ugym szeptét, máj-
foltot, bőrtekát, bőrhámilást, pattanást stb. —
1 tégely ára 1 frt. — hozzá

PULCHERADINPOUDRE

1 doboz 50 kr., (fehér, róz-a vagy eróme.)

PULCHERADINSZAPPAN

bőrfinomító, remek illatú, nagyon tartós.

1 drb. 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr.

MIRTUS-FEHÉRÍTŐ

vörös kezek, barna kezek, vörösödött arc,
orr ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt.

— SZÁMTALAN ELISMERŐ LEVÉL! —

Készíti és szétküldi:

RADITZ ROBERT gyógyszer-
tára **BUDAPEST.**

VIII. József-körút 64.

Dr. Schmiedt G. főtörzsorvos és phisicus
hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfo-
lyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást.
Egyedül Plavsis G. gyógyszer-tárában Ujvi-
déken kapható. Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt üvegenként.

KATHREINER-FÉLE

**Kneipp
maláta kávé.**

Nagymama nem is!

Évek óta kifizűnő pótléknak bizonyult a babkavéhez. — Ideg-,
szív- és gyomorbajoknak, vérszegénységnek orvosi ilag ajánlva.
Legkedveltebb kávéital a családok százez eimél.

Osztrák-magyar szabadalom.

TERRAKOTTA és MŰKÖGYÁR.

Alapítottatott 1873.

VÖGERL IGNÁCZ-féle szobrászati műterem

BUDAPEST, VIII. ker, Óriás-utcza 38., saját ház.

Készít külső és belső díszítéseket saját találmányu szabadalmazott
müköböl, köböl, gypszből, cementből, minden stilben

Legmesszebb
menő jótállás.

2-10

SZABADALMAZVA A LEGTÖBB KULTURÁLLAMOKBAN.

Izléses
kivitel

Hirschenhauser Benő könyvnyomdája Ujvidéken.